



Casa de la plaça de l'Església 3 - can Plaça-

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església 3, 08279 Talamanca
Emplaçament Can Plaça, plaça de l'Església 3, 08279 Talamanca

Coordenades:

Latitud: 41.73827
Longitud: 1.97709
UTM Est (X): 414938
UTM Nord (Y): 4621223

Classificació

Número de fitxa 08277-60
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XV-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 53502DG1251S
Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dg., 20/05/2007 - 02:00

Descripció

Edifici de planta rectangular cobert a dues aigües amb el carener perpendicular a la façana principal, que mira a llevant. Disposa de planta baixa i primer pis segons la distribució original, si bé la casa ha sofert modificacions al llarg dels anys, tal i com es pot observar al seu parament. Aquest és fet de pedruscall força irregular i amb carreus ben escairats a l'única cantonada visible. A les obertures trobem els clàssics emmarcaments de llinda i brancals, i escopidors a les finestres. S'assenta damunt la roca. A la façana principal trobem el portal d'accés a la casa. Presenta un gran arc adovellat sostingut damunt dos brancals formats per carreus ben escairats que ressalten sobre el parament irregular de la façana. La porta és de fusta clavetejada, possiblement del segle XIX. En un costat d'aquest portal, a l'alçada de la planta baixa, trobem una finestra amb data gravada a la llinda: 1110. A l'alçada del primer pis hi ha dues finestres, tot i que antigament ni deuria haver-hi una tercera, doncs es poden veure un conjunt de carreus tapiant una obertura al costat de migdia de la façana principal. Les altres dues finestres presenten el mateix patró constructiu, amb llinda monolítica sostinguda damunt dos brancals formats per carreus ben escairats i ampit motllurat. L'intradós de les finestres es decora amb un petit rebaix que les recorre perimetralment. Una d'elles, la que trobem just damunt del portal, té la data de 1621 gravada a la llinda. El conjunt de finestres està distribuït d'acord amb el portal, doncs presenten una perfecta simetria, malgrat el portal estar desplaçat lleugerament de l'eix central de la coberta. La façana lateral, encarada a sud i ubicada al carrer Castell, forma una lleugera corba adaptant-se amb aquest. Presenta trossos d'amorterat a l'alçada del primer pis. Hi ha quatre petites finestres disposades segons la distribució interior de la casa, doncs exteriorment no responen a cap patró arquitectònic. Cal destacar que antigament una d'aquestes obertures de la planta baixa responia a un portal que conduïa probablement als estables o celler, doncs la disposició dels brancals fins a peu de carrer així ho indica. La façana nord dóna a patis i la de ponent s'adossa a la casa del costat.

Història

L'espai situat entre el Castell i l'Església de Santa Maria correspon al nucli més antic del poble. Es tracta d'un espai doblement protegit; d'una banda pel castell, i de l'altra, per la proximitat de l'església, del seu espai inviolable i la sagrera. És en aquest espai on, durant la repoblació del segle XI, alguns colons s'agrupen tot establint-hi el seu lloc de residència, mentre que altres es dispersen en petits masos per la zona. Les cases estaven adaptades a la forma del terreny i disposades a ambdós costats d'un carrer longitudinal, en el qual les parets de les cases servien de muralla protectora del poblat. Moltes vegades, el mateix carrer podia tancar-se pels seus extrems i fer del carrer un pati interior. VALDENEBRO (1997:59) Dels cossos bastits en aquest període no se'n conserva cap, ja que els materials de construcció no eren gaire sofisticats; paret seca, trossos de fusta i palla de poca consistència. A més, la crisi econòmica i demogràfica del XIV portaria a l'abandonament d'algunes d'aquestes cases, accentuant-ne l'estat de deteriorament. A finals del segle XV i sobretot al XVI, superada la crisi, el creixement demogràfic experimentat per la població durant aquest període feu que la població es recuperés. Els treballs al camp -vinya, cereals, horta- junt amb l'activitat ramadera, serien els eixos de l'economia familiar. De fet, el cos original de la casa està organitzat conforme el clàssic repartiment d'àrea productiva a la planta baixa i residència al primer pis, i d'acord amb el desenvolupament econòmic del poble. És a dir, al segle XVIII el conreu de la vinya té un creixement molt important. Aquesta abundància econòmica es visible avui amb llurs modificacions i ampliacions arquitectòniques, adquirint les cases l'aspecte i fisonomia actual. Prova d'això en són les dates que trobem gravades a les llindes de finestres i el diferent tipus de pedruscall del parament.

Bibliografia

VALDENEBRO, Raquel (1994). El castell i el poble de Talamanca. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.



